

Tilliden i forholdet mellem stat og kommuner skal også tilbage, og det kommer den næppe, hvis regeringens nuværende stop- og stop ikke-politik fortsætter. Anlægsloft, anlægsloft ikke, serviceloft, serviceloft ikke, gør det, gør det ikke – der er brug for en helt ny kurs for at få tingene til at virke, og de reformer, som vi meget gerne ser sat på dagsordenen og gennemført, skal også give plads og rum til kommunale investeringer og kommunal drift til gavn for børn og ældre og dermed også for os alle sammen.

Vi ønsker en reform af vores arbejdsmarked, så vi får et moderne dagpengesystem, et dagpengesystem, der bidrager til høj beskæftigelse, og som giver tryghed – trygheden ved at vide, at man som ledig kan få et afsæt til et nyt job eller til nye kvalifikationer, der kan føre til et nyt job. Vi ved, at det ikke kommer bag på regeringen. Statsministeren har jo talt om det flere år i træk – talt og talt – og imens har regeringens smuldret ikke mindre end 60 mia. kr. væk på skattestop, milliarder, som kunne have været en del af en skattereform, en skattereform, der markant sænker skatten på arbejde og øger skatten på forurening, en reform med en social profil og en grøn profil, så skatten også er sat i arbejde for klimaet. Det var ikke sidste år, det blev til noget, det var heller ikke året før igen, men nu håber vi, og vi håber også meget at kunne deltage i forhandlinger, for en skattereform, der sænker skatten på arbejde og øger den på forurening, står meget højt på vores liste over vigtige reformer.

Der er også andre måder at få medarbejdere til danske virksomheder og til den offentlige sektor på. Vi kan blive stadig bedre til at rekruttere dem i udlandet, vi har ideer om greencards og bluecards, som kan bidrage, og også en effektiv udlændingepolitik i stedet for den nuværende, der ikke virker, kan betyde, at vi kan rekruttere op til 14.000 flere til det danske arbejdsmarked. Nogle af dem sidder bare og venter på at få lov til at komme hjem, venter med en uddannelse, som de danske skatteydere allerede har betalt for én gang, og venter på at komme i gang.

Vi har i flere år foreslået regeringen at gå i gang med skattereformer og arbejdsmarkedsreformer, og vi er også glade for det, det er blevet til, nemlig velfærdsforliget og jobplanen. Vi er glade for samarbejdet og de resultater, som vi har skabt i samarbejdet, både velfærdsforliget, hvor Socialdemokraterne er med, og jobplanen, hvor vi samarbejder med Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti. De samarbejdsmonstre vil vi gerne bygge videre på dér, hvor der er et ind-

hold at blive enige om, og når vi nu er en kreds, foreslår vi, at velfærdsforliget får et eftersyn: Går det, som vi aftalte, går det, som vi håbede, eller er det blevet tid at se på efterlønnen igen?

Vi så fra radikal side gerne efterlønnen afskaffet, men mindre kan bestemt også gøre det, set i det lys, at uanset hvor gode vi bliver til at rekruttere i udlandet, og uanset om vi også kunne blive dygtige til at rekruttere til uddannelserne, er det stadig væk guld værd, hvis oversygeplejersken vil blive et år til, hvis læreren med erfaring vil blive et år til, og hvis ingeniøren med indsigten vil blive et år til.

Et eksempel kunne være, at hvis vi hævede efterlønsalderen med 2 år; ville det løse halvdelen af den udfordring, vi har foran os – stadig med efterløn, men senere. Det er der to store fordele ved. Den ene er åbenlys, fordi flere vil arbejde længere, mens den anden er, at det måske kunne blive begyndelsen til en reel justering af vores syn på mennesker over 60 år. Det er mennesker af den samme mangfoldighed med hensyn til arbejdsmarkedet som alle mulige andre steder. Nogle har efter et langt, slidsomt liv brug for at kunne trække sig tilbage, mens andre har masser at byde på og gerne vil blive i arbejde. Der findes det hele, og jeg tror, vi kan blive bedre til at se det.

Vi har som sagt respekt for det forlig, vi har indgået om efterlønnen, og kan problemerne ikke løses ad den vej, må vi jo finde andre veje. Der er også andre løsninger, og jeg synes, at de, der siger nej til at se på efterlønnen, også forpligter sig til at komme med andre ideer. Nogle af dem er altså lidt trælse, for de handler jo bare helt generelt om, at alle skal arbejde mere, flere timer pr. uge, længere hver dag eller have færre fridage; eller at vi må imødesee højere skatter eller tab af velfærd. Det er ikke gode alternativer, det er træls.

Kl. 17:30

Men ud over at vi for fremtiden bliver nødt til at være flere til at arbejde, skal vi selvfølgelig også være dygtige og gode til det, og det ser ikke godt ud. Andelen af unge, der gennemfører en ungdomsuddannelse, falder, og den er faldet i et stykke tid. Det er en meget kritisk situation, som kalder på et eftersyn: Hvad er det, der sker? Der gennemføres en række reformer, der skal gøre uddannelserne gode og relevante for meget forskellige unge, både dem, som stryger lige igennem, og dem, som i højere grad skal have tingene tilrettelagt individuelt for sig. Alligevel er frafaldet mindst talt alarmerende. For De Ra-